

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เรื่อง การบริหารโรงเรียนวิถีพุทธในสถานศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต ๑ กรณีศึกษา : ตำบลทะเลชุบศร อำเภอเมืองลพบุรี ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดโดยผู้วิจัยได้กำหนดและดำเนินการ ดังรายละเอียดตามหัวข้อต่อไปนี้

- ๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๒ ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย
- ๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๔ การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
- ๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล
- ๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้วิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูสอนโรงเรียนวิถีพุทธในสถานศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต ๑ กรณีศึกษา : ตำบลทะเลชุบศร อำเภอเมืองลพบุรี ซึ่งมีจำนวน ๑๒๔ คนแบ่งเป็น

๑) ผู้บริหาร	จำนวน	๒๑ คน
๒) ครูสอน	จำนวน	๑๐๓ คน
รวม		๑๒๔ คน

๓.๒ ขั้นตอนดำเนินงานวิจัย

๑) ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารงานวิชาการตามแนวคิด ทฤษฎี ตำรา และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนวิถีพุทธด้วยวิธีการต่างๆ

๒) สร้างแบบสอบถามสำหรับใช้เก็บรวบรวมข้อมูลขึ้นโดยเฉพาะทดสอบ ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของเครื่องมือ ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถามการบริหารโรงเรียนวิถีพุทธโรงเรียนชินโนรสวิทยาลัย เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร มีรายละเอียดดังนี้

๑) แบบสอบถามแบ่งออกเป็น ๓ ตอน ได้แก่

ตอนที่ ๑ เป็นสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามการบริหารโรงเรียนวิถีพุทธ

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะแสดงความคิดเห็น

๒) แบบสอบถามการบริหารโรงเรียนวิถีพุทธเป็นแบบมาตราส่วนการประเมินค่า (Rating scale) มีเกณฑ์การแบ่งคะแนนเป็น ๕ ระดับ ดังนี้

๕ หมายถึง มากที่สุด

๔ หมายถึง มาก

๓ หมายถึง ปานกลาง

๒ หมายถึง น้อย

๑ หมายถึง น้อยที่สุด

๓.๔ การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การวิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ และหาคุณภาพเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

๑) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดเรื่องการบริหารโรงเรียนวิถีพุทธ เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย และนำมาสร้าง ข้อคำถามครอบคลุมประเด็นที่ต้องการ ในแบบสอบถาม

๒) ศึกษาหลักเกณฑ์ในการสร้างคำถามตามแบบลิเคิร์ต (likert-type rating scale) แล้วนำมากำหนดเป็นเนื้อหาจำนวนข้อของเครื่องมือตามแนวคิดเรื่องการบริหารโรงเรียนวิถีพุทธโรงเรียนชินโนรสวิทยาลัย เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร

๓) นำแบบสอบถามให้กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์พิจารณา

๔) นำข้อเสนอที่จากคำแนะนำของคณะกรรมการมาปรับปรุงแก้ไข

๕) นำแบบสอบถามนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน ๕ ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาพร้อมทั้งให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นผู้เชี่ยวชาญที่ให้ความอนุเคราะห์

ทั้งนี้เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระและโครงสร้างของคำถาม รูปแบบของแบบสอบถามตลอดจนภาษาที่ใช้และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนี

ความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง ๐.๕ มีบางข้อที่ได้ดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า ๐.๕ จึงได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

๖) แบบสอบถามที่จัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์แล้วนำมาใช้ทดลอง (Try - out) กับนักเรียนโรงเรียนชินโรวินวิทยาลัย จำนวน ๓๐ คน ซึ่งมีใช้กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาคุณภาพของแบบสอบถามโดยวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค^๑ (Cronbach) หาค่าความเชื่อมั่น ได้ค่าความเชื่อมั่น ๐.๘๕

๗) นำผลที่ได้มาปรับปรุงพัฒนาให้แบบสอบถามสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และนำไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลดังนี้

๑) ติดต่อประสานกับทางโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา เพื่อขอหนังสือขออนุญาตแจกแบบสอบถามถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่อขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลในการวิจัย

๒) นำแบบสอบถามไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๑๒๔ คน

๓) นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมไปวิเคราะห์เพื่อหาผลสรุปและอภิปรายผลเป็นลำดับต่อไป

๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

๑) ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

๒) จัดระบบข้อมูล ตรวจรวบรวมคะแนนจากแบบสอบถาม

๓) นำข้อมูลดิบแต่ละตอนมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปตามวัตถุประสงค์ดังนี้

(๑) วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ ๑ หาค่าร้อยละ (Percentage) ของข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

^๑ ล้วน สายหยุด, เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สุวีรียาสาน, ๒๕๓๘), หน้า ๒๐๐.

(๒) วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาการบริหารโรงเรียนวิถีพุทธซึ่งเป็นแบบสอบถามที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ๕ ระดับ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและเกณฑ์การให้คะแนนมีดังนี้

๔.๕๐ - ๕.๐๐	หมายความว่า มีความรู้ในระดับมากที่สุด
๓.๕๐ - ๔.๔๙	หมายความว่า มีความรู้ในระดับมาก
๒.๕๐ - ๓.๔๙	หมายความว่า มีความรู้ในระดับปานกลาง
๑.๕๐ - ๒.๔๙	หมายความว่า มีความรู้ในระดับน้อย
๑.๐๐ - ๑.๔๙	หมายความว่า มีความรู้ในระดับน้อยที่สุด

๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ใช้สถิติการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าเฉลี่ยร้อยละด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปบริการทางสังคมศาสตร์ใช้อย่างแพร่หลายในทางสถิติ ดังต่อไปนี้

๑) สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เป็นค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับค่าความถี่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) One – Way Anova ใช้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระที่มากกว่าสองกลุ่มได้แก่ ผู้บริหารและครูสอนของโรงเรียน

๒) สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อหาค่า (One-way ANOVA Analysis of Variance) ใช้ทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตัวแปรอิสระที่มากกว่าสองกลุ่มได้แก่ผู้บริหาร ครูผู้สอนของโรงเรียนที่มีนัยสำคัญสถิติ.๐๕ และสูตรการคำนวณหาค่าสถิติ ดังต่อไปนี้^๒

(๑) ค่าร้อยละ (Percentage)

$$P = \frac{f_x}{N} \times 100$$

สูตร

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นค่าร้อยละ

N แทน จำนวนประชากรทั้งหมด

^๒ บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, (กรุงเทพมหานคร:สำนักพิมพ์ชมรมเด็ก, ๒๕๔๓), หน้า

(๒) ค่าเฉลี่ย (Mean)

$$\text{สูตรคือ } \bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
 $\sum fx$ แทน ผลรวมของผลคูณระหว่างคะแนนกับความถี่
 ของคะแนน
 N แทน จำนวนประชากรทั้งหมด

(๒) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) จากสูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (x - \bar{x})^2}{N - 1}}$$

เมื่อ S.D แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
 X แทน ค่าคะแนนแต่ละกลุ่ม
 $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
 $\sum$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนประชากรทั้งหมด

๓) การคำนวณหาค่าความสอดคล้องดัชนีระหว่างของข้อความกับวัตถุประสงค์ (Item Objective Congruence Index = IOC) โดยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญว่า เหมาะสม (+ ๑) ไม่เหมาะสม (- ๑) และไม่แน่ใจ (๐) ซึ่งมีสูตรดังนี้

$$\text{สูตร } IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC = แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับวัตถุประสงค์
 $\sum R$ = แทน ผลรวมคะแนนของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N = แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

๔) ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) จากสูตร ดังนี้ ^๓

$$\text{สูตรคือ } \frac{k}{k-1} \alpha = \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	N	แทน	จำนวนของเครื่องมือวัด
	k	แทน	จำนวนข้อแบบสอบถาม
$\sum s_i^2$	แทน		ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ
S_t^2	แทน		ความแปรปรวนของคะแนนรวม

๕) ค่าเฉลี่ย One-Way ANOVA และวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วย Schaffer

$$\text{สูตร คือ } F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

F	แทน	อัตราส่วนของความแปรปรวน
MS_b	แทน	ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
MS_w	แทน	ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

๖) ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะจากคำถามปลายเปิด (Open Ended Suction) นำเสนอข้อมูลเป็นความถี่คำร้อยละ และอธิบายเชิงพรรณนา

^๓ ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์, (สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์, ๒๕๕๒), หน้า ๒๖๑.